

Jiří Böhm
Email: jiri.bohm@grayling.com
Tel.: 601 592 123

VISA EUROPE | TISKOVÁ ZPRÁVA

Visa Europe: cestu z krize zaplatí karta

Případová studie Visa Europe k situaci k Řecku – o stovky procent rostou platby kartou. Ty mohou do státní kasy přispět až 5 miliardami eur navíc.

PRAHA, ČESKÁ REPUBLIKA, 17. srpna 2015 — V Řecku vždycky vládla hotovost. V roce 2014 útrata kartami Visa činila 1 euro z 37 eur, oproti tomu v celé Evropě to bylo 1 euro z 6 eur. To se nicméně během nedávné krize změnilo. Když se zavřely řecké banky, uvalila vláda kapitálovou kontrolu na omezení výběrů hotovosti.

Bezhotovostní platební styk fungoval zcela normálně a karty byly nadále přijímány u obchodníků – v obchodech, restauracích, apod. Výsledkem je, že během dvou týdnů následujících bezprostředně po zavedení kontroly¹ registrovala Visa Europe významný nárůst transakcí učiněných kartou. Jde o případovou studii toho, jak přechod na e-platby přináší významné výhody spotřebitelům, firmám i státním orgánům.

Řecko – obrovský nárůst užívání platebních karet

Za běžných okolností přecházejí země z hotovostní ekonomiky k bezhotovostním systémům pozvolna. Například ve Velké Británii trvalo téměř deset let, než se karty staly běžně používaným platebním prostředkem. Řecko nám však ukazuje, že k takové transformaci může dojít i během deseti týdnů. Elektronické platby umožňují spotřebitelům koupit si to, co potřebují a kdy to potřebují. Pomáhají bankám a firmám zvyšovat jejich příjmy a snižovat náklady. Pro státní orgány to znamená méně daňových úniků, vyšší berní výnosy a redukci šedé ekonomiky².

Kontroly zavedly limit, který i nadále omezuje Řekům výběr z bankomatu na 60 eur denně. Navzdory tomu, že média se věnovala především dlouhým frontám u bankomatů, skutečná reakce Řeků byla taková, že pro nákup nezbytného zboží – potravin, léků a pohonných hmot – začali jednoduše místo hotovosti používat karty. Visa Europe zpracovává téměř 60 procent řeckých plateb u obchodníků. Během dvou týdnů po zavedení kontroly jsme byli svědky nárůstu

¹ 29. června – 12. července

² Šedá ekonomika zahrnuje legální podnikání mimo dosah vládních úřadů, obvykle se záměrem vyhnout se placení daně. Dvě třetiny tvoří nevykázaná práce, jednu třetinu nevykázané příjmy.

ve výši **135 procent**³ oproti dvěma týdnům před zavedením kapitálové kontroly, což představuje objem zhruba **50 milionů eur**. Nejvyšší nárůst byl v potravinách, kdy během dvou týdnů došlo ke zvýšení prodeje o **234 procent**. U léků to bylo **206 procent** a u pohonných hmot **193 procent**.

Je to skutečná krize?

Je zajímavé, že tato změna v řecké psychologii placení a chování byla podpořena klíčovými politickými milníky. Ten nejvýznamnější byl 4. července, tedy den před referendem, kdy bylo uskutečněno **163 000 transakcí kartou**, tedy o 235 % více než ve stejný den předchozího roku. Podobné vrcholy jsme zaznamenali ve dnech těsně před dojednáním dohody, tedy 9., 10. a 11. července. Dne 14. července, den předtím, než řecký parlament hlasoval o záchranném balíčku, bylo uskutečněno **130 000 transakcí** – oproti 58 000 transakcí předcházejícího roku. V neděli 19. července, před otevřením bank a s otevřenými obchody, bylo uskutečněno **56 000 transakcí**, téměř dvojnásobek oproti předchozím dvěma nedělím, kdy byly obchody zavřeny.

Dvojnásobný nárůst počtu karet

Spotřebitelé se ke kartám obrátili velice rychle. Počet aktivních debetních karet Visa se v červenci oproti průměru za předchozí tři měsíce více než zdvojnásobil. Nejde jen o to, že stávající držitelé karet utrácí více. Od zavedení limitů bylo podle Asociace řeckých bank⁴ **vydáno dalších 50 000 karet** a výrazně stoupá i počet podávaných žádostí. Obecně se předpokládá, že za tímto nárůstem stojí vysoký počet penzistů, kteří nyní musejí používat karty u bankomatů i v obchodech a nemůžou se spoléhat pouze na své nákupní knížky. Podle nedávného průzkumu se používání hotovosti snížilo na 10 procent z předchozích 40 procent⁵.

V Řecku nastává boom bezhotovostního placení

V reakci na spotřebitelskou poptávku se firmy snaží co nejrychleji instalovat možnosti pro platby kartou. Jeden z velkých hráčů v oblasti rychlého občerstvení a kaváren, který provozuje přes 300 podniků, aktuálně karty nepřijímá, ale chce velmi brzy instalovat bezkontaktní terminály. Roste i poptávka z pojišťovnictví; nedávno Visa Europe uzavřela smlouvu s více než 500 agenty, kteří budou vybaveni mobilními platební terminály (mPOS). Mobilními terminály chce vybavit své řidiče i několik taxislužeb (zde mluvíme o několika tisících vozidel taxi), přičemž některé taxíky v Soluni již takové terminály mají. Banky zase hledají možnosti, jak firmám

³ POS čísla vs. prostředí, od 15. června do 12. července 2015.

⁴ Citováno z řeckého listu Kathimerini:

<http://www.kathimerini.gr/823123/article/oikonomia/epixeirhseis/130-ay3h8hkan-oi-agores-me-kartes-kata-thn-trapezikh-argia>

⁵ Průzkum provedený Laboratoří pro e-commerce (ELTRUN) Vysoké školy ekonomické v Athénách.

nabídnout nové způsoby platby. Největší řecké banky se nedávno rozhodly nabídnout klientům digitální peněženku V.me, která tuto službu zpřístupní 80 procentům trhu. Očekáváme, že poptávka ještě poroste, neboť kapitálová kontrola zůstane v platnosti. Karty se tak stanou obvyklým řešením.

Účinný boj s šedou ekonomikou

Ještě důležitější je, že z tohoto trendu profituje řecká ekonomika. Rozšířené používání debetních a kreditních karet pomůže v boji proti šedé ekonomice a daňovým únikům. A.T. Kearney odhaduje objem řecké šedé ekonomiky na více než 43 miliard eur, tedy 24 % řeckého HDP⁶. Řecká média informovala, že platby kartou by mohly do příjmů státu přispět částkou přesahující **5 miliard eur**.⁷

V Řecku jsme byli svědky řetězové reakce. Ke kartám obracejí svou pozornost spotřebitelé, ale stejně tak firmy a banky. Jakmile se tato koule dá do pohybu, nabírá rychlosti a hybné síly. Vyvrací mýtus, že spotřebitelé, firmy i společnost jsou závislí na hotovosti. Poučení je to, že přechod z hotovostní ekonomiky na elektronické platby není obtížná nebo bolestná změna. Řecko je vlastně důkazem toho, že lze tuto změnu provést rychle. Profitují z toho spotřebitelé, firmy, banky, ale i stát.

Elektronickými platbami lze eliminovat až deset procent evropské šedé ekonomiky. Jasným sdělením pro politiky je jednat rozhodně a rychle, využít příležitosti a sklidit plody. Letos Visa Europe investuje **200 milionů eur** do inovací, aby platby byly jednodušší, inteligentnější a bezpečnější. I nadále úzce spolupracuje s regulačními úřady, bankami i firmami za účelem dosažení prospěchu pro spotřebitele.

– KONEC –

O asociaci Visa Europe:

Visa Europe je asociace zabývající se platebními technologiemi, kterou vlastní a provozují členské banky a další poskytovatelé platebních služeb ve 37 evropských zemích. Je vedoucím platebním systémem, jehož podíl na trhu vzrostl z 55,5 % v roce 2011 na 56,9 % v roce 2013 a předstihl tak konkurenční MasterCard.

Visa Europe je v srdci platebního ekosystému poskytujícího infrastrukturu a služby potřebné k tomu, aby milionům evropských spotřebitelů, firmám a vládám bylo umožněno platit elektronicky. Členové Visa Europe jsou odpovědní za vydávání karet, registraci obchodníků a výši poplatků pro držitele karet i obchodníky. Visa Europe je rovněž největším subjektem zpracovávajícím transakce v Evropě: zodpovídá

⁶ The Shadow Economy in Europe, 2013. Studie A.T. Kearney, Professor Schneider – Johannes Kepler University and Visa Europe.

⁷ Citováno z řeckého listu Kathimerini:

<http://www.kathimerini.gr/824096/article/oikonomia/ellhnikh-oikonomia/aprosmeno-oplo-kata-ths-forodiatyghs-ta-capital-controls>

Visa Europe: cestu z krize zaplatí karta

za zpracování 16 miliard transakcí ročně, přičemž ve špičce může rychlost dosahovat až 1627 transakcí za sekundu.

V současnosti je v Evropě vydáno více než 500 milionů karet Visa, přičemž každé šesté euro je zapláceno právě těmito kartami. Celková útrata provedená kartami Visa přesahuje 2 biliony eur ročně, z toho 1,5 bilionů eur v místech prodeje.

Asociace Visa Europe sídlí ve Velké Británii, od roku 2004 je nezávislá na organizaci Visa Inc. a má exkluzivní, nezrušitelnou a trvalou provozní licenci v rámci Evropy. Obě společnosti úzce spolupracují s cílem zajistit globální platby Visa ve více než 200 zemích a teritoriích.

Další informace najdete na stránkách www.visaeurope.com a na Twitteru @VisaEuropeNews.